

privátne poznámky pôvodcu, avšak len v odstavciach 2. a 3. Prvý odstavec článku, — ktorý obsahuje aj inkriminovaný výrok — je podľa jeho stilizácie referátom o priebehu pojednávania pred súdom v spore o rozluku a inkriminovaný výrok je v článku uvedený ako časť prednesu advokáta jednej spornej strany. Čo sa však týče otázky, či bola zpráva verná, najvyšší súd vychádza z týchto úvah: Verné a pravdivé sdelenie v smysle § 44 zák. čl. XIV:1914 nevyžaduje nezbytné, aby uverejnená zpráva obsahovala doslovne to, čo bolo predmetom úradného jednania. Doslovne reprodukovať prednášku stránok jednajúcich pred súdom je pre novinára takmer nemožné. Zpráva je verná a pravdivá, keď v podstate odpovedá tomu, o čom bolo jednané. Len tendenčné a jednostranné sdelenie úradného jednania nepožíva beztrestnosti; sama tá okolnosť však, že zpráva bola dajako obarvená, nevylučuje použitie § 44 zák. čl. XIV:1914. V tomto prípade — podľa zistených skutočností — zpráva o pojednávaní sa odchyľuje od prednášky stránky len v tom, že na pojednávaní stránka alebo jej zástupca tvrdil o obžalobkyni len to, že proti nej bol vydaný zatykač, naproti tomu zpráva obsahuje aj to, že zatykač bol vydaný pre zločiny falšovania listiny a falošného svedectva. Hľadiac k tomu, že zatykač sa vydáva pre zločiny, rozdiel medzi skutočnou prednáškou na pojednávaní a medzi správou o nej je nepatrný. Preto neľze ustáliť, že uvedeným doplnkom pôvodca článku by bol chcel tendenčne na ťarchu obžalobkyne zmeniť to, čo bolo prednesené na pojednávaní, a to tým menej, lebo privátne poznámky pôvodcu, obsažené v 2. a 3. odstavci inkriminovaného článku, nie sú podľa smyslu celého článku v súvislosti s inkriminovaným výrokom. Neľze tedy ustáliť, že sdelenie by nebolo verné a pravdivé. Ponevác je tu dôvod vylučujúci trestnosť podľa § 44 zák. čl. XIV:1914, preto sa nemýlil vrchný súd, keď oslobodil obžalovaného od obžaloby. Bezzákladná zmätočná sťažnosť bola v smysle § 36 tr. p. nov. zamietnutá.

Čís. 4578.

Je prípustné uložiť záväzok svedčiť takému svedkovi, ktorý je k jednému alebo k jednotlivým zpomedi niekoľko spoluobvinených (spoluobžalovaných) v pomere uvedenom v § 205 č. 1 tr. p., ak je svedecká výpoveď oddeliteľná a možno-li výsluch zariadiť tak, aby svedok nebol vôbec privedený do postavenia, v ktorom by musel odopreť výpoveď z obavy, aby nepriťažil osobám v § 205 č. 1 tr. p. označeným.

Podľa § 66 odst. III. tr. zák. pokusy zločinov, za ktoré je na dokonaný čin stanovený trest smrti, nesmú byť trestané miernejšie než káznicou v trvaní päť rokov; použitie mimoriadneho zmiernovacieho práva (§ 92 tr. zák.) je v týchto prípadoch zákonom vylúčené.

(Rozh. z 20. decembra 1932, Zm IV 528/32.)

J. J., navrátiť sa z Ameriky, vytýkal svojej manželke M. J-ovej jej marnotratný život za dobu, kým on bol v Amerike. Z tej príčiny boly medzi manželmi J-ovými časté výstupy a hádky. M. J-ová z pomsty sa rozhodla,

že sa zbaví svojho manžela. Tým cieľom sa spojila s viac spoločníkmi, ktorým oznámila svoj plán a sľúbila odmenu za usmrtenie manžela. Títo spoločníci sa s M. J-ovou o vraždu J. J-a skutočne pokusili, čin však nedokonalí, lebo po prvej bezvýslednej rane do hlavy J. J-a zlómilo sa pri druhej rane toporisko sekery a J. J-ovi sa podarilo utiecť. P o r o t n ý s ú d odsúdil M. J-ovú a jedného z jej spoločníkov pre pokus zločinu vraždy do káznice na šesť a desať rokov, ostatných spoluobžalovaných sprostil obžaloby.

N e j v y š š í s ú d zmätočnú sťažnosť, pokiaľ v prospech obžalovanej M. J-ovej uplatňovala dôvody zmätočnosti podľa § 384 č. 5 a ďalej podľa § 385 č. 3 tr. por. preto, že nebol použitý § 92 tr. zák., zamietol, ináč ju odmietol.

Z d ô v o d o v :

Dôvod zmätočnosti podľa § 384 č. 5 tr. p. je uplatnený preto, že bol vypočutý ako svedok manžel obžalovanej M. J-ovej, ktorý podľa § 205 č. 1 tr. por. bol sprostý povinnosti svedčiť a nemohol byť proti svojej vôli vypočutý ani len proti ostatným obžalovaným, lebo jeho výpoveď oproti týmto bola v logickej a kauzálnej súvislosti tiež s obžalobou proti jeho manželke M. J-ovej, obvinenej z návodu ostatných spoluobžalovaných k vražde manžela. Zmätočná sťažnosť nie je dôvodná. Svedok bol podľa § 206 tr. por. upozornený, že nie je povinný svedčiť a uplatnil svoje právo na sprostie svedeckej povinnosti; avšak súd sa na návrh štátneho zástupcu usniesol, že svedok bude vypočutý podľa § 207 tr. por. oddelene len o činnosti ostatných obžalovaných, ku ktorým nie je v pomere podľa § 205 č. 1 tr. por. V tomto prípade zákon dovoľuje svedkovi odopreť svedectvo čo do ostatných obžalovaných už len vtedy, keď by nebolo možné výpoveď oddeliť. Výsluch svedkov bol však prevedený takým spôsobom, že sa vôbec nedotknul spoluúčinkovania svedkovej manželky, obžalovanej M. J-ovej, pri trestnom čine druhých obžalovaných a svedok preto nemal ani dôvodu, aby svoje oprávnenie odopreť svedectvo v smysle § 207 tr. por. uplatnil. Ponevác zákon dovoľuje vypočuť svedka, ináč v smysle § 205 tr. por. svedeckej povinnosti sprostého, za podmienok § 207 tr. por., ktorým tu bolo vyhovené, nie je postup porotného súdu zmätočný v smysle § 206 tr. por., lebo všetky formálne náležitosti, predpísané v zákone pre možnosť oddeleného výsluchu svedka v smysle § 207 tr. por., boli tu splnené. Nakoľko sa však tvrdí vo zmätočnej sťažnosti vecná nemožnosť oddelenej výpovedi svedkovej, uplatňuje sa tým skôr obecnější dôvod zmätočnosti podľa § 384 č. 9. tr. por., že boly nariadením oddeleného výsluchu proti odporu sťažovateľov porušené ustanovenia zákona, podstatné s hľadiska obhajoby. Ani v tomto smere nie je zmätočná sťažnosť dôvodná, lebo tá okolnosť, že svedok ani len slovom nepotreboval sa zmieniť o spoluúčinkovaní svojej manželky na vražednom útoku ostatnými obžalovanými proti nemu prevedenom, dokazuje zreteľne, že oddelenie bolo tu celkom možné bez porušenia záujmov obhajoby obžalovanej. Práve tie okolnosti, že útok aspoň jedného z ostatných páchatel'ov bol osvedčený jeho vlast-

ným doznaním a že spoluúčinkovanie obžalovanej bolo viacej intelektuálne, kdežto svedok vypovedal o fyzickom účinkovaní ostatných obžalovaných, na ktorom sa obžalovaná zúčastnila len vzdialeným a zreteľne oddeliteľným spôsobom, umožnily taký spôsob výsluchu manžela obžalovanej, pri ktorom vôbec nebol privedený do situácie, aby musel výpoveď odopreť z obavy, aby manželke nepriťažil. Preto nebolo zmätočné ani pokračovanie porotného súdu, že nariadil výsluch svedkov podľa § 207 tr. por.

V ohlásení zmätočnej sťažnosti citované ďalšie dôvody zmätočnosti podľa § 385 č. 2 a 3 tr. por. sú prevedené v tom smere, že mal byť aj pri výmere trestu s použitím II. odst. § 66 tr. zák. použitý § 92 tr. zák., keď tu boli také poľahčujúce okolnosti, ktoré jeho použitie odôvodňujú, pri najmenšom však sa sťažovatelia dožadujú najnižšej výmery trestu podľa § 66 II. odst. tr. zák. V prvom smere je zmätočná sťažnosť bezzákladná, pretože § 66 II. odst. tr. zák. v tých prípadoch, v ktorých zákon ukladá na dokonaný zločin trest smrti, — ako v tomto prípade § 278 tr. zák. pri inkriminovanom zločine vraždy stanoví, aby pokus bol potrestaný káznice v určitej dĺžke; táto však nesmie byť pri zločine smrťou trestanom kratšia ako 5 rokov. Len v hraniciach v tomto zákonom ustanovení určite vymedzených — od 5 do 15 rokov káznice — smie sa teda v takýchto prípadoch trest vymerať; možnosť tejto výmery je však daná už samým predpisom § 66 II. odst. tr. zák. a keď na jeho základe bol trest v týchto medziach vymeraný, nie je možné domáhať sa jeho sníženia pod najnižšiu hranicu zákonom pripustenú. Poľahčujúce okolnosti možno tu oceniť len primeranou výmerou trestu v hraniciach v § 66 II. odst. tr. zák. pripustených; pod dolnú hranicu 5 rokov káznice však sostúpiť nemožno. Nakoľko sa toho sťažovatelia domáhajú poukazom na obecný predpis § 92 tr. zák., ktorý je tu vylúčený špeciálnym ustanovením § 66 II. odst. tr. zák., je ich zmätočná sťažnosť bezzákladná a bola zamietnutá.

Čís. 4579.

Beztrestným lze uznati pisatele, referujícího o veřejném soudním líčení, jen potud, pokud v rozsahu soudního rozhodnutí, třebas i nepravoplatného, referoval pravdivě a věrně o skutečnostech bez samovolných závěrů.

(Rozh. z 22. prosince 1932, Zm IV 519/32.)

Redaktor A. S. napsal a E. H., zodpovědný redaktor periodického časopisu uveřejnil článek, referující o soudním rozsudku — ještě nepravoplatném — jímž byl jiný redaktor, J. V., zproštěn obžaloby pro přečin pomluvy tiskem, spáchané na V. K. a S. D. Redaktor J. V. totiž obvinil V. K-a a S. D-e z účasti na krádeži dřeva; soud odůvodnil zprošťující rozsudek tím, že se obžalovanému podařil důkaz pravdy. K referátu o tomto osvobozujícím rozsudku připojil redaktor A. S. své poznámky v tom smyslu, že V. K. je nyní jako předseda náboženské obce nadále nemožný a že jest třeba jednati o očistu v močálu m-ské náboženské obce. V. K. jako soukromý žalobce podal pro onen článek na pisatele, redaktora A. S., ob-